

Ысакова Мавлюда Айтматовнанын 19.00.07. Педагогикалык психология адистиги боюнча кошумча кандидаттык экзамендин

Программасы.

Кошумча программанын мазмуну

ЖОЖдун педагогикалык адистикте окуган студенттерди (болочок педагогдорду жана тарбиячыларды) адис катары даярдоодо психология боюнча сабактардын циклин окутуу аркылуу психологиялык-педагогикалык компетенцияларды калыптандырууга өзгөчө көңүл бурулат. Анткени мугалимди мугалим кылып турган факторлордун бири - анын психологиялык билими жана маданияты.

Болочок мугалим психологиялык билимдер аркылуу гана балдардын психикалык жактан өнүгүшүнүн шарттарын, факторлорун, мыйзам ченемдүүлүктөрүн, ошондой эле инсан табиятын, инсандын жекече өзгөчөлүктөрүн жана анын калыптанышынын мыйзам ченемдүүлүктөрүн үйрөнүп кесиптик компетенцияларга ээ болот.

Психология сабактарында үйрөтүлүүчү адамдын ички дүйнөсүнүн өзгөчөлүктөрүнүн мыйзам ченемдүүлүктөрүн мугалим үйрөнбөй туруп, ар башка курактык өзгөчөлүктөгү балдардын психикалык өзгөчөлүктөрүн эске албай туруп, окуучулардын жекече өзгөчөлүктөрүн билбей туруп, окуучуларга билим жана тарбия берүүгө, алардын акыл жагынан жана инсан катары өсүп өнүгүшүн жетектөө (башкаруу) мүмкүн эмес.

Болочок адистердин кесиптик компетенцияларын калыптандыруу маселелери педагогикалык илимде кеңири изилденип жаткандыгына карабастан, Кыргызстандын жогорку кесиптик билим берүү системасында психологиялык дисциплиналарды окутууда болочок мугалимдердин психологиялык компетенцияларын, компетенттүүлүктөрүн калыптандыруу маселелери изилденүүгө алынбай келинүүдө. Ошондуктан жогорку кесиптик окуу жайларда компетенттүүлүктүн негизинде билим берүүдө психология дисциплинасын окутуу аркылуу болочок педагогдордун психологиялык компетенцияларын калыптандыруу маселелерин изилдөө актуалдуу проблема болуп саналат.

Адабияттардын тизмеси:

1. **Бекбоев, И.** Азыркы сабакты даярдап өткөрүүнүн технологиясы [Текст]: жалпы билим берүүчү мектептердин мугалимдери жана жогорку окуу жайларынын студенттери үчүн / И. Бекбоев, А. Алимбеков. - Б.: Улуу Тоолор, 2021. - 192 б.
2. Бекбоев И. Инсанга багыттап окутуу технологиясынын теориялык жана практикалык негиздери. [Текст] / И. Бекбоев. – Бишкек: 2004. – 240 б.
3. Беспалько В.П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения. [Текст] / В. П. Беспалько – М.: ИРПО, 1996. – 336 с.
4. Беспалько, В.П. Слагаемые педагогической технологии [Текст] / В.П. Беспалько .- М., 1999.
5. **Беспалько, В.П.** Системно-методическое обеспечение учебно-воспитательного процесса подготовки специалистов [Текст] / В.П. Беспалько // М.: Высшая школа, 1989. -143 с.
6. Блауберг И.В. Становление и сущность системного подхода [Текст]: / И. В. Блауберг. –М.: Высшая школа, 1987,-С. 197.
7. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. [Текст]/ Л.И. Божович - М.: Просвещение, 1968. – 464 с
8. Бызов С.А. Психология педагогической деятельности [Текст]: автореф. дис. ...канд. психол. наук. / С.А. Бызов. –М., 1996.-23 с.
9. **Васильев, Л.И.** Компетентностный подход при модульной технологии организации обучения в вузе [Текст] / К.И. Васильев, А.Н. Мамцев // Высшее образование сегодня, 2006. -№12. С. 40-43.
10. **Вебер, М.** Избранные произведения [Текст] / М. Вебер – М., 1990 – 535 с.
11. **Винокуров, А.** Англо-русский, русско-английский словарь.40 тысяч слов и словосочетаний [Текст] / А. Винокуров. - М.: Мартин, 2018. - 512 с.
12. **Зимняя, И.А.** Ключевые компетенции - новая парадигма результата образования. [Текст] / И.А. Зимняя // Высшее образование сегодня. №5., 2003. - с.34-42.
13. **Зимняя, И.А.** Педагогическая психология [Текст]: Учебное пособие / И.А. Зимняя.- Ростов-на-Дону. «Феникс», 1997.-480 с.
14. Зимняя И.А. Педагогическая психология [Текст]: Учебник для вузов. -2 изд.второе.доп.,испр. и перераб. –М.:Логос,2002.-384 б.
15. Измайлов А.Э., “Народное педагогика: Педагогические воззрения народов Средней Азии и Казакстана” - Москва. - 1991.-256 с.

16. **Илимий изилдөө методдору** [Текст] /Коомдук жана гуманитардык илимдер боюнча колдонмо. – Бишкек: 2020. – 256.
17. **Иптаров, С.** Кыргыз жан дүйнөсү (этнолингвопедагогикалык илик) [Текст] / С. Иптаров. - Б.: 2012. - 234 бет.
18. **Мамбетакунов, Э.** Педагогиканын негиздери [Текст]: Жогорку жана орто окуу жайларынын студенттери менен мектеп мугалимдери үчүн окуу куралы / Э. Мамбетакунов, Т.М. Сияев.- Б.: Айат, 2008. - 304 б.
19. Мамбетакунов, Э. Педагогиканын негиздери [Текст]: /Э.Т. Мамбетакунов, Т. Сияев. - Б., 2002.
20. Мамбетакунов, Э.М. Жалпы педагогиканын негиздери: Орто жалпы кесиптик жана орто окуу жайларынын студенттери менен мугалимдери учун окуу куралы [Текст]: / Э.М. Мамбетакунов, Т.М. Сияев.- Бишкек: Айат., 2008. - 304 с.
21. Мамытов, А., Мурзаев, М.С., Акулова Б.Т. О разработке государственного образовательного стандарта СПО на компетентностной основе./ Модернизация системы образования Кыргызской Республики. –Б.: Изд. 2014. -296 с. С. 21-31. Матвеев В.Ф Основы мед психологии этики и деонтологии. М. 1989. 182 с.
22. **Русско-киргизский словарь** [Текст] / Под ред. К.К. Юдахина. – М.: Гос. изд-во иностранных и национальных словарей, 1957.
23. Фридман Л.М., Кулагина Н.Ю. Психологический справочник учителя. – М.: Просвещение, 1991. –288 б.
24. Фридман Л.М. Педагогический опыт глазами психолога: Книга для учителя-М.: Просвещение,1987.-224 б.
25. Шадриков В.Д. Проблемы системогенеза профессиональной деятельности. [Текст] / В.Д. Шадриков – М.: Наука, 1982. – 185 с.
26. Таджикова Б.Ш. Особенности подготовки студентов к воспитательной работе в национальной (киргизской) школе: [Текст]/ Б.Ш. Таджикова. Автореф. дис. ... канд. пед. наук. - М., 1987. - 16 с.
27. Талызина Н.Ф. Управление процессом усвоения знаний. [Текст] / –М.: Изд-во Моск. Ун-та. 1975.-128с.
28. Талызина, Н.Ф. Педагогическая педагогика [Текст] / Н.Ф. Талызина.-М., 1998.

Кандидаттык экзамендин кошумча программаларынын суроолорунун тизмеси:

1. ЖОЖдун педагогикалык адистикте окуган студенттерди (болочок педагогдорду жана тарбиячыларды) адис катары даярдоодо психология боюнча сабактардын циклин окутууда психологиялык - педагогикалык компетенцияларды калыптандыруу.
2. Болочок мугалим психологиялык билимдер аркылуу психикалык жактан өнүгүшүнүн шарттарын, факторлорун, мыйзам ченемдүүлүктөрүн, ошондой эле инсан табиятын, инсандын жекече өзгөчөлүктөрүн жана анын калыптанышынын мыйзам ченемдүүлүктөрүн үйрөнүп кесиптик компетенцияларга ээ болуусунун негизги объектиси.
3. Болочок адистердин кесиптик компетенцияларын жана компетенттүүлүктөрүн калыптандыруу багытында Кыргызстанда жүргүзүлгөн иш-аракеттер.
4. XX кылымдын аягында XXI кылымдын башында жалпы кесиптик жана кесиптик компетенттүүлүк маселелери.
5. Кыргызстанда жалпы психологиянын жана педагогикалык психологиянын проблемалары.
6. Кыргызстандын кесиптик билим берүү системасында ЖОЖдордо психологиялык дисциплинаны окутуунун өнүгүшү.
7. Болочок адистердин кесиптик компетенцияларын калыптандыруу маселелеринин психологиялык дисциплиналарды окутуудагы мааниси.
8. ЖОЖдо болочок педагогдорду даярдоо жаатындагы карама-каршылыктар.
9. Кыргызстандын кесиптик билим берүү системасында ЖОЖдордо психологиялык дисциплинаны окутуунун өнүгүшүн жана азыркы абалын ачыктоо.
10. Болочок адистердин кесиптик компетенцияларын калыптандыруунун милдеттерин аныктоо.
11. “Адептик-ыймандык компетенциялар” түшүнүгүнүн өзгөчөлүгү, маңызын ачып берүү.
12. Кыргызстандын ЖОЖдорунда психологияны компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун бугүнкү күндөгү абалы.
13. Кыргызстанда болочок адистердин кесиптик компетенцияларын жана компетенттүүлүктөрүн калыптандыруу багытында иш алып барган изилдөөчүлөр.
14. Жалпы психология кесиптик компетенцияны калыптандыруунун биринчи баскычы.
15. Психологияны компетенттүүлүккө негиздеп окутуудагы ыкмалардын аталышы.
16. Кыргызстандагы жалпы психологиянын жана педагогикалык психологиянын проблемаларынын изилдениши, алардын компетенцияга байланыштуулугу.
17. «Компетенция», «компетенттүүлүк» жана «компетенттүүлүк мамиле (подход)» категорияларынын маани-мазмунунун аныкталышы.
18. “Психологиялык компетенциялар” дын чечмелениши жана түшүндүрүлүшү.
19. Педагогикалык психологиядагы педагогдун эң негизги кесиптик компетенциясы.
20. “Психологиялык-педагогикалык компетенттүүлүк” педагогдун кесиптик компетенттүүлүгүнүн бөлүгү катарында.
21. Болочок педагогдордун кесиптик компетенцияларга ээ болуусунун негизги өбөлгөсү (педагогикалык, психологиялык) билимдерге, ыктарга ээ болуусу.

22. Педагогикалык такттын кесиптик компотенттүүлүк менен байланышы.
23. Педагогдордун психологиялык компетенттүүлүгүнүн мазмунун талдоо.
24. Болочок педагогдун психологиялык компетенттүүлүгүнүн негизги компоненттери
25. Психологиялык тренинг, анын психологиялык компетенттүүлүктү калыптандыруудагы орду.
26. ЖОЖдо психологияны окутуу маселелерин изилдөөчүлөр.
27. Кесиптик компетенттүүлүк адистик ишмердикке даяр болгондук катарында.
28. ЖОЖдо психологиялык дисциплиналарды компетенттүүлүккө негиздеп окутуудагы технология түшүнүгү.
29. Психологиялык даярдыктын абалынын структурасы.
30. Кесиптик психологиялык компетенциялардын калыптанышынын негизги өсүү баскычтары.

Психология кафедрасынын башчысы,
педагогика илимдеринин кандидаты,
доцент:

[Handwritten signature]
Жолдошева А.О.

